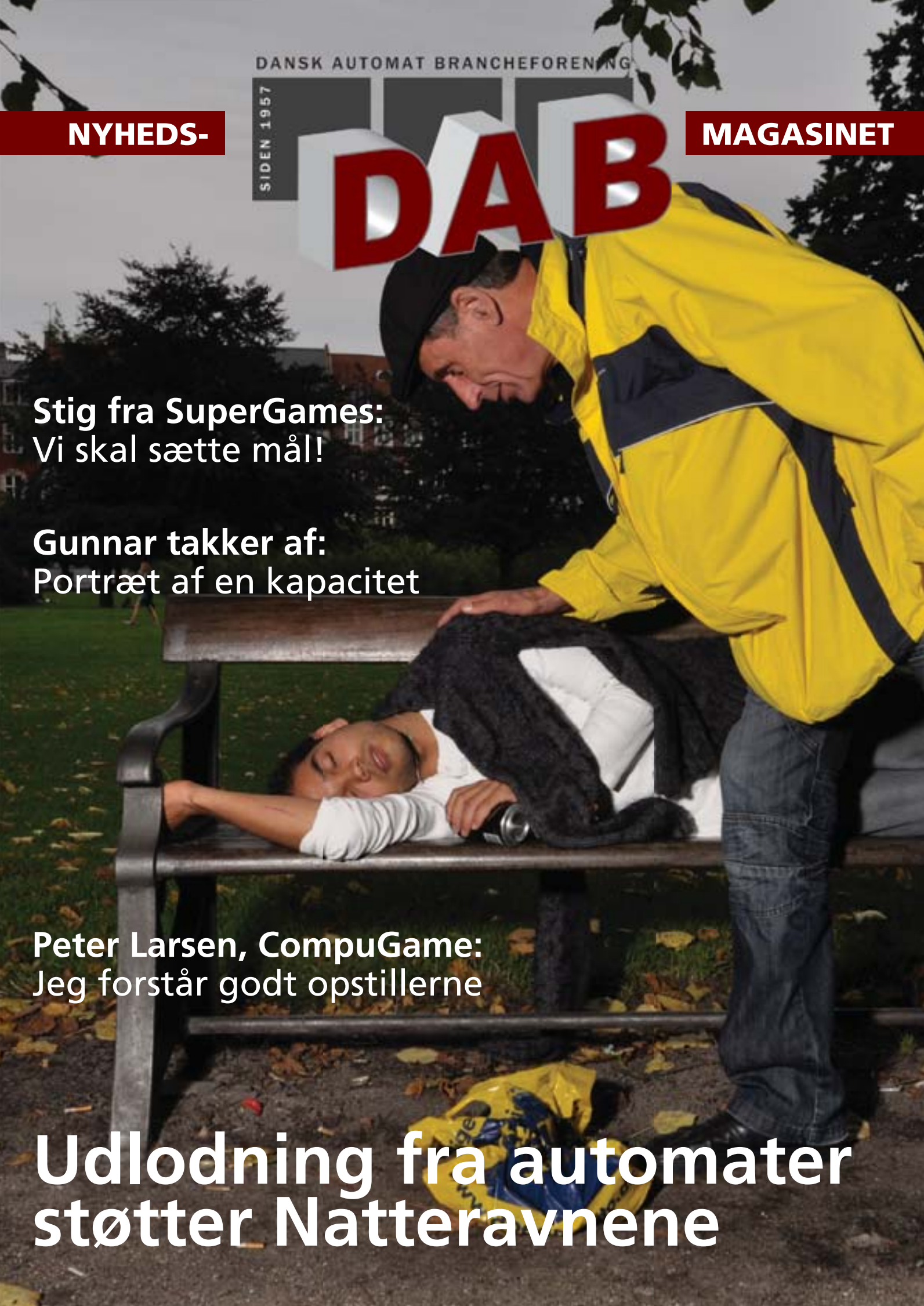


**Stig fra SuperGames:
Vi skal sætte mål!**

**Gunnar takker af:
Portræt af en kapacitet**

**Peter Larsen, CompuGame:
Jeg forstår godt opstillerne**

**Udlodning fra automater
støtter Natteravnene**





Formanden har ordet

Ministersurhed i en svær situation

Ingen skal være i tvivl om, at det i øjeblikket er meget svært at være spilleautomatopstiller. Indtægterne falder stadig. I de første fire måneder af 2011 faldt vi 20 mio. kr. i spilleindtægt sammenlignet med 2010, som også var et år med stort fald i spilleindtægten målt i forhold til 2009.

Desværre ser det ud som om, vores politikere slet ikke har set, at branchen har det svært! Det forslag til ny bekendtgørelse som i øjeblikket ligger til godkendelse hos EU, indeholder i hvert fald ikke noget som helst, der kan gavne branchen. Maksimumindsats og -gevinst er ikke reguleret i den nye bekendtgørelse, selv om det nu er 27 år siden, de blev reguleret. Dansk Erhverv har fremregnet satserne til 2011 niveau og er nået frem til, at både indsats og gevinst burde fordobles! DAB har i anledning af den nye bekendtgørelse skrevet til skatteminister Peter Kristensen for at få ham til at holde det, vi mener, tidligere skatteminister Kristian Jensen lovede, nemlig at kigge positivt på satserne. Peter Kristensen svarede, at så længe der kørte en klagesag i EU vil satserne ikke blive reguleret. Fornemmer man lidt surhed over, at DAB sådan set bare bruger sin demokratiske ret til at klage over unfair konkur-

rence? Og det er endda unfair konkurrence, som Folketinget har vedtaget!

Vores klagesag i EU Kommissionen skulle have været afgjort inden 1. august, men det blev den ikke. Desværre er det sådan, at EU Kommissionen stort set ikke holder møder i august, så vi må se i øjnene, at vores sag først bliver afgjort til september.

Jeg deltog i år i den ludomanikonferens, der holdes i Norden hver andet år. I år blev den holdt på Island. Ud over at vi ved at deltage i den slags viser interesse og ansvarlighed, var det interessant at høre, at de mange forskellige behandlere nu ikke længe er helt enige om, hvilken type behandling der virker. Det har vist sig, at den behandling, som virker på nogen, ikke virker på andre. Vi må se, hvor vi ender.

Den 29. juni var DAB inviteret til orienteringsmøde vedr. etablering af Danish Gambling Association (DGA). Initiativtager er Rolf Andersson, som formentlig i denne sag repræsenterer Bonnier Gaming i Sverige. DGA skal være fælles talerør for alle spil typer, som er repræsenteret i Danmark. Formålet med etablering af DGA skulle blandt andet være at komme i tæt dialog med Spillemyndigheden og

Skatteministeriet. To ting som DAB umiddelbart selv kan klare. DAB har ingen problemer med at få møder og dialog med begge institutioner. Vi har mere brug for, at de lytter til os, når vi er der! I løbet af september bliver der igen inviteret til møde i DGA, og vi møder naturligvis op for at følge med i, hvad der sker, men om vi kan finde fælles fodslag med internet spilleudbydere er en anden sag.

Nu nærmer datoen sig for, at vi skal tage afsked med Gunnar på kontoret. Bestyrelsen har ansat Knud Larsen som ny chef for sekretariatet. Knud starter den 15. august, så han får to uger sammen med Gunnar og bliver opdateret på de ting, som ligger. Den 23. og 24. august er der medlemsmøder i henholdsvis Vejle og Herlev - mød op og bliv opdateret på de ting, der sker i branchen - og så du kan hilse af med Gunnar og sige goddag til Knud.

Fortsat god sommer.

John Brochstedt
formand



August 2011, 29. årgang af
Dansk Automat Branche-
forenings Nyhedsmagasin
ISSN 1904-6685
ISSN 1904-6693 (online)

SEKRETARIAT

Dansk Automat
BrancheForening
Smedegade 9
6000 Kolding
Tlf. 86 57 25 33
Fax 86 57 25 73
www.d-a-b.dk

Knud Larsen
sekretariatschef
kl@d-a-b.dk

Berit Frandsen
sekretær
bf@d-a-b.dk

FORMAND

John Brochstedt
JB Service
john@brochstedt.dk

NÆSTFORMAND

Claus Sundenæs
JC Sungame
cs@sungame.dk

BESTYRELSESMEDLEMMER

Carl Larsen
DAN-Automater Struer A/S
cl@chokoland.dk

Kurd Hoffbeck
Hoffbeck Automater ApS
kurd@hoffbeck.dk

Peter Hansen
C.A.H. Automatservice ApS
cah@hansen.mail.dk

REDAKTION

John Brochstedt (ansv.)
Gunnar Sørensen og
Morten Bøcker,
Profil Kommunikation

PRODUKTION

Profil Kommunikation

Erfaren organisations- mand ny DAB chef

Knud Larsen, 56 år, er ansat som sekretariatschef i DAB.

Dermed får foreningen en erfaren organisationsmand i baglandet. Knud har både været tillidsmand og faglig sekretær i HK i Odense samt leder af foreningens faglige sekretariat. Han har også været næstformand i HK i Odense.

"Jeg har kendskab til arbejdet i en organisation både som ansat og som valgt. Det, jeg kan byde ind med, er blandt andet tæt kontakt til medlemmerne for at høre, hvilke forventninger de har til foreningen," siger Knud Larsen.

"Jeg er også vant til at servicere en bestyrelse og at stå for store arrangementer i lighed med DAB's generalforsamling, tilføjer Knud.

Han er fynbo og har levet hele sit liv i Odense, hvor han startede på handelsskolen efter tilsagn om en læreplads i Arbejdernes Landsbank i Munkebo. Her fortsatte han efter læretiden og blev tillidsmand. I 1978 blev han hentet til HK's sekretariat som faglig sekretær, og det blev starten på 21 års ansættelse.

Herefter var han i otte år leder af landets største AOF afdeling - i Odense, inden han i 2007 blev selvstændig med et wellness-center for heste. Det blev en stor succes i starten, men i 2009 valgte Knud igen at blive ansat - som uddannelseskonsulent i Uddannelsescenter Fyn. Et job han havde til marts i år, da lovmæssige ændringer gjorde det umuligt for virksomheden at få økonomi i uddannelsen af ledige.



Knud Larsen ny leder af DAB's sekretariat.

"Da jeg så stillingsopslaget fra DAB, tænkte jeg, at det passer som fod i hose til dig," siger Knud.

Han er gift med Dorte, der er kontorassistent. Parret har datteren Carina, som er hestetræner. Knud er også selv interesseret i heste og formand for Region Fyn af Dansk Varmblod, landets største hesteavlerforening. I fritiden kan han også finde på at køre en tur på racercyklen.

Sekretariatet flytter

Knud er netop startet i jobbet og skal køre parløb med Gunnar indtil 1. september.

I forbindelse med chefskiftet holder sekretariatet flyttedag. Den nye adresse bliver Videnpark Trekantområdet på Vesterballevej 5 i Fredericia.

Flytningen er begrundet i, at foreningen i det nye domicil får glæde og gavn af alle de fælles faciliteter, der følger med lejemålet.

Datoen for flytningen ligger endnu ikke fast.



DAB's nye domicil.



“Lad os sætte nogle fælles mål”

Super Games Automatudlejning med 1.043 automater fordelt på 90 spillesteder i hovedstadsområdet blev først medlem af DAB sidste år.

Indtil da havde virksomheden kørt helt sit eget løb og var blandt andet kendt for 70/30 fordelingen mellem spillested og opstillere. På generalforsamlingen i november var virksomhedens direktør, Stig Hansen, en af fortalere for et styrket DAB. Han mener, foreningens medlemmer skal arbejde tæt sammen om alt det, der kan optimere de forretningsmæssige muligheder.

“Det er vigtigt, at vi sætter os nogle mål inden for de enkelte områder. Vi har meget at samarbejde om - opkobling, skat, syn af maskiner, fabrikanterne med mere. Lad os nedsætte nogle arbejdsgrupper,” opfordrer Stig Hansen.

Han mener, det er vigtigt at gøre sig klart, hvad foreningen går efter - ikke mindst fordi der er så stor forskel på store og små opstillere, og målene derfor ikke er helt de samme.

Egentlig var det en besparelse på NRGi opkoblingen, der fik Super Games til at melde sig ind i DAB.

“Vi var nok lidt det sorte får og havde holdt os uden for. Men som en af de store opstillere har vi nu valgt at blande os. Vi har meget at byde på. Vi vil gerne være positive og medvirke til at præge udviklingen,” siger Stig Hansen.

“Jeg mener, vi skal arbejde med vidensdeling og optimere vores muligheder. Vi skal gå meget mere i dialog og få en større forståelse for hinanden,” siger Stig Hansen.

Og han slår fast, at man ikke kan “spare sig ud af krisen”.

“Som nævnt på generalforsamlingen mener jeg ikke, at DAB skal skærene ned på sine aktiviteter. Foreningen og

“Vi vil gerne være med til at præge udviklingen,” siger Stig Hansen, der er direktør for Super Games Automatudlejning, som blev medlem af DAB sidste år.

sekretariatet skal tilføres de nødvendige midler.”

Derfor 70/30 fordelingen

Den fordeling, nemlig 70/30, som Super Games praktiserer, er faldet en del medlemmer for brystet. Nogle mener, det er et skrâplan at bevæge sig ud på - i stedet for 50/50.

Men 70/30 er faktisk en del af Super Games' forretningsgrundlag.

“Vi har kørt med denne fordeling fra starten, fordi vi mener, de 30 procent er nok at tjene” siger Stig Hansen.

Samtidig handler det for Super Games om hele tiden at optimere forretningen.

“Vi kigger på hele kundens forretning og gør, hvad vi kan for at hjælpe dem. Kunderne er jo meget pressede i øjeblikket på gund af lukkeloven og de færre penge i samfundet,” siger Stig Hansen.

“Men kunden er nøglen til fremtiden. Det gælder om at optimere det hele. Vi er også begyndt at kigge meget på antallet af automater, vi

har stående. Nogle steder fjerner vi automater, andre steder stiller vi flere op. Hvis man ikke prøver noget nyt, er der intet der ændrer sig.”

Super Games har som mange andre haft røde regnskabstal de senere år. Men nu er der håb om et lille overskud i år. Antallet af spillesteder er uændret, og fabrikanternes bestræbelser på at sælge direkte har ikke haft konsekvenser.

Fra flaskedreng til direktør

Stig Hansens erhvervskarriere startede i ISO, hvor han havde ansvaret for de tomme flasker. Efter handelsuddannelse inden for salg af lastbiler hos Volvo i Køge blev han selvstændig som vognmand og kørte en årække for CC & Co. Til sidst havde han 10 biler, men kørslen blev omlagt og overtaget af Post Danmark. Herefter var han kørselsleder og med i ledelsen af logistikafdelingen i CC & Co.

I 1996 startede han og vennen Larthel Olsen Super Games, men Stig trak sig efter et år, for det var svært at være både venner og have en forretning sammen.

I 2002 fik Larthel en partner med, nemlig Flemming Eide, og i 2007 indtrådte Stig som direktør i firmaet. Dengang var der 700 automater.

“Larthel og Flemming ejer fortsat firmaet. Det betyder, at vi kan bevare den gode ånd,” siger Stig Hansen.

Han er gift med Pernille. Sammen har de tre børn, Mads på 20 år, Mie på 16 år og Marius på 11 år.

Familien bor i Ikast - men det er ikke noget problem, for Super Games driver en stor del af forretningen online, og der er intet firmadomicil.





Afgørelse af EU-sagen trækker ud

Sagens principielle karakter forsinker den endelige afgørelse.

I Kommissionen var en beslutning programsat til midt i juli, men da afgørelsen kan få betydning for reglerne for afgifter i andre medlemslande og måske også indretningen af fremtidige fælles EU-regler for spil, er Kommissionen særlig omhyggelig i netop denne sag. Den danske regering har ellers presset på at få sagen afgjort i en fart, og på det punkt er DAB enig med staten.

Regeringen har fra starten slået den optimistiske tone an ved først at spå sagen afklaret, så loven kunne træde i kraft fra 1. januar 2010, siden 1. juli denne sommer og nu ved årsskiftet til 2012. Ingen af forudsigelserne har

holdt og næppe heller den seneste.

DAB og Royal Scandinavian Casino, som har været med til at bringe sagen for EU Kommissionen, tror heller ikke på myndighedernes skråsikkerhed om, at staten vil vinde sagen, så den kan gennemføre afgifter, der er under halvt så høje som konkurrenternes, der udbyder spil på internettet.

"Vi har haft en god dialog med EU under sagens behandling, og DAB har tillid til, at der træffes en fair afgørelse," siger direktør Gunnar Sørensen, DAB. Han er ikke meget for at give et bud på, hvornår sagen er endelig afsluttet, men tilføjer:

"EU kan ikke fastlægge afgiftsstørrelser i medlemslandene, men kræve, at de ikke forvrider konkurrencen i markedet, så når der træffes en af-

gørelse, der går vores vej, vil man først skulle ændre loven, før den kan træde i kraft."

Eftersom august er præget af ferie i Kommissionen, sker der næppe noget før end i september. Med et valg i efteråret til Folketinget og tilpasning af diverse bekendtgørelser tyder alt derfor på, at man skal et godt stykke ind i 2012, før Danmark får en ny spillelov.

"Hvis det indebærer, at automatspilsafgiften landes i nærheden af den foreslåede afgift for onlinespil, vil det få afgørende betydning for såvel vores konkurrenceevne som økonomi og fremtidsudsigter generelt. Så har loven været værd at vente på," siger Gunnar Sørensen.

Fusion skaber storopstiller

Cirka en tredjedel af alle danske spilleautomater er under én hat.

Elite Gaming A/S er nu landets suverænt største spilleautomatopstiller med cirka 9.000 automater.

Fusionen mellem henholdsvis Elite Gaming A/S, ejet af Erhvervsinvest, og Danske Automat Spil A/S, ejet af Danske Spil A/S, fordobler nemlig selskabets portefølje af automater.

"Det er målet at blive det foretruk-

ne selskab blandt såvel spillere som bestyrere," siger Managing Partner og direktør Thomas Marstrand fra Erhvervsinvest, som ejer 50,1 procent af det fusionerede selskab.

"Administrerende direktør H.C. Madsen, Danske Spil A/S, som sidder på 49,9 procent, siger, at formålet med fusionen er at skabe en profitabel indtjening.

"Vi er sikre på, at vi ved fusionen bedre kan udnytte de fordele og styr-

ker, begge parter har i dag," siger H.C. Madsen.

Claus Bødker, administrerende direktør i Danske Automat Spil, bliver ny direktør i Elite Gaming, mens Elite Gamings hidtidige leder, Jette Posch, bliver såkaldt COO, altså direktør med ansvar for den daglige drift.

Det nye selskab har cirka 60 medarbejdere og en årlig spilleindtægt i 2010 på 551 mio. kr.

En kapacitet rejser videre

Man kan godt blive direktør og få stor indflydelse på udviklingen i en hel branche, selv om man kun har gået ni år i "den stråttækte" i Vestjylland - dog suppleret af adskillige kurser hen ad vejen.

Det er Gunnar Sørensen et særdeles levende bevis på.

"Jeg har kun en gang søgt et job, og det fik jeg ikke," fortæller han med det underfundige smil, der sammen med en god portion humor er hans personlige "varemærke".

Også jobbet, der nu medfører, at han forlader direktørposten i DAB efter godt syv år, har han fået uden ansøgning. I forbindelse med EU sagen om den danske spillelovgivning, stødte han ind i Jens Richard Pedersen, der headhuntede Gunnar til jobbet som sin afløser i chefstolen på Royal Scandinavian Casino midt i Århus.

Dermed må DAB sige farvel til en kapacitet, der har sat sit tydelige fingeraftryk på branchen i de seneste år. Ikke mindst har der været hårdt brug for hans strategiske begavelse i forbindelse med først momsagen og senere hen klagesagen til EU over de danske politikeres statsstøtte (DAB's påstand, red.) til online spillebranchen i form af en lav afgift.

Her og i mange andre sager har han været en god sparringspartner for John Brochstedt og den øvrige bestyrelse.

Der blev da også drukket en gravøl eller to i toget på vej tilbage fra Gunnar og Johns sidste fælles forretningsrejse til Euromat generalforsamlingen i Sofia for nylig. Gunnar har været godt bekendtskab og betydet, at foreningen generelt set har fået et meget mere åbent forhold til medlemmerne og til omgivelserne.

Mange medlemmer har nydt godt af Gunnars assistance. Kunne tingene ikke ordnes pr. telefon, satte han sig straks i bilen og kørte til Nordjylland, Sjælland, eller hvor det måtte være.

På sekretariatet har der været "god kemi", og Berit har haft syv lærerige år - selv om hun i starten syntes, der blev lagt lidt for mange "køreplaner"



Gunnar Sørensen takker af efter godt syv år som direktør i DAB - og tiltræder den 1. september som direktør for Royal Scandinavian Casino i Århus.

for arbejdet, og at Gunnar af og til kunne have lidt for meget fart på...

35 år med automater

Egentlig havde han ikke regnet med at skulle "skifte spor" i en alder af 57 år. Men udfordringen i Århus med ansvar for cirka 60 medarbejdere blev for stor. Hertil kommer lysten til at arbejde med en anden facet af spillebranchen, som han har beskæftiget sig med i 35 år, siden han i 1974 - efter værnepligt ved Artilleriet i Varde - blev ansat hos Park Automater i Esbjerg.

Firmaet blev solgt tre gange, mens han var der, og hver gang fulgte Gunnar med som kørende automat-reparatør.

Da Egholm Automatservice manglede en mand i Kolding, måtte virksomheden dog sige farvel til ham. Også i den nye virksomhed blev han fast inventar og "solgt med" til Midtjysk Automatservice.

Her faldt han dog aldrig helt til, og

efter en periode som selvstændig blev han ansat som daglig leder i Spil-O-Rama i Højbjerg, der ejedes af Dansk Automat Ekspert. Efter nogen tid blev han ansat som direktør.

Gunnar valgte at tage den nye spillelov i 2001 som en udfordring, og det gav vækst i Spil-O-Rama, der gik fra fire til 20 ansatte, inden han i 2004 takkede ja til jobbet som direktør i DAB. Foreningen havde allerede glæde af ham som næstformand. Nu pegede den på ham som ny leder af sekretariatet.

Gunnar bor i Kolding sammen med sin kone Birgit. Parret har fire børn - to hver fra tidligere ægteskaber.

I fritiden kan man finde Gunnar på publikumspladserne ved de store motorsportsanlæg. Han har blandt andet overværet Formel 1 og Le Mans løbene. Gunnar er også medlem af Landsforeningen til den brune sovs' bevarelse.

Peter Larsen fra CompuGame:

Vi ønsker ikke mudderkastning

Om 3-5 år vil branchen have et problem, hvis den ikke fornyr automatparken. Det mener administrerende direktør for CompuGame, Peter Larsen. I dette interview siger han også, at fabrikanterne ikke ønsker mudderkastning.

Danmarks 27.500 automater, hvoraf de 26.500 er traditionelle valseautomater, vil på et eller andet tidspunkt skulle udskiftes med de nye skærmautomater. Det er i hvert fald den vej, udviklingen peger lige nu.

Men den fastlåste situation på det hidtidige automatmarked ser ud til at blokere for fornyelsen. Opstillerne har ikke overskud til investering, og fabrikanterne er blevet upopulære på deres direkte salg og leasing til spillestederne - uden om opstillerne.

Samtidig dukker nye aktører op på markedet. TeeWin med Jan Nielsen fra 3 Bar Midtjysk som forgrundsfigur er en af dem. I det tidlige efterår skulle de nyudviklede skærmautomater være klar til salg.

Automat Direkte med Tonny Lang i spidsen satser på at markedsføre spil fra engelske JPM, som kan bygges ind i de eksisterende kabinetter.

Der er imidlertid ikke udsigt til noget, som skulle sætte voldsomt gang i fornyelsen af automatparken, og fabrikanterne kan ikke basere hele deres fremtid på direkte salg til spillestederne. Overalt melder opstillere, at de ikke føler nogen særlig konkurrence fra det direkte salg.

"Valseautomaterne bliver teknisk set ikke forældede lige med det samme. De kan køre i mange år endnu. Men spillemæssigt bliver vi nødt til at forny os, ellers får vi et problem også på kort sigt," siger Peter Larsen.

Vi havde intet andet valg...

Men hvorfor valgte I egentlig at gå uden om opstillerne?

"Da krisen kom, mistede vi halvdelen af vores omsætning fra den ene dag til den anden. I de følgende to



"Jeg kan godt forstå opstillerne. Det er det paradoksale i det," siger administrerende direktør for CompuGame og Automatfabrikkerne, Peter Larsen.

år forsøgte vi at få gang i salget til opstillerne igen. Men forgæves. Derfor havde vi ikke andet valg end at sælge direkte," siger Peter Larsen.

CompuGame og Dansk Automat Ekspert har siden etableret det fælles selskab Automatfabrikkerne A/S med udvikling i Århus og Esbjerg og produktion i Esbjerg.

Automatfabrikkerne markedsfører både skærmautomater og multispil, og på det seneste har de udviklet en pokerautomat, som er et forsøg på at få nye kundegrupper til at spille, og caféerne til at lægge plads til.

"Vi vil gerne have fat i nogle af dem, der sidder hjemme og spiller poker, og så tror vi, at det nye spil kan bane vejen til caféerne, som jo ikke har automater i dag. Der bliver flere og flere caféer, mens der bliver færre værtshuse.

Men kan du forstå, at opstillerne er blevet misfornøjede med jer, når I går uden om dem og sælger direkte?

"Vi har en del opstillere som kunder. Vi vil gerne handle med dem og har ingen ambition om at erobre hele markedet. Jeg synes, vores forhold er

blevet bedre, siden vi startede på det direkte salg. Vi ønsker ikke mudderkastning og vil gerne have et godt samarbejde med opstillerne," siger Peter Larsen og tilføjer:

Man skal aldrig sige aldrig...

"Jeg kan godt forstå opstillerne. Det er det paradoksale i det. Jeg forstår godt, de synes, det er træls. Men vi forsøgte altså at få gang i salget til dem igen, og det lykkedes ikke."

Kunne man forestille sig, at I droppede det direkte salg og fik mere gang i salget til opstillerne?

"Vi var meget afhængige af opstillerne før, og da de ikke længere købte noget, måtte vi gå nye veje. Man skal aldrig sige aldrig - men vi vil tænke os grundigt om, inden vi stopper med direkte salg og leasing. Jeg tror, vi vil fortsætte med det," siger Peter Larsen.

Fabrikkerne har i dag 40 ansatte mod 100, da det virkelig gik godt. Regnskabsåret 2010 udviser et underskud, mens 2011 ser ud til at kunne give et plus.

Spilleindsats og gevinststørrelse er levn fra fattigfirserne

Husker du fattigfirserne med Schlüters kartoffelkur. Det var også i det årti, Oluf Palme blev myrdet, muren faldt og Tjernobyl eksploderede. Det danske landshold i fodbold blev slået i EM semifinalen, da Preben Elkjær brændte et straffespark. Margaret Thatcher regerede i England, og Reagan i USA.

Ja, det er mange år siden - ikke desto mindre var 80'erne også det årti, hvor den maksimale spilleindsats og -gevinststørrelse blev hævet, efter at have været uændret siden 1964! En begivenhed, som foreløbig har sat sit præg på branchen i 27 år. Og der er ikke udsigt til ændringer, for den nye bekendtgørelse, der er udarbejdet i forbindelse med den nye spillelov, fastholder både indsatsen på 50 øre og den maksimale gevinst på 300 kr.

At komme igennem med synspunktet om, at beløbsstørrelserne skal følge med tiden, er nærmest umuligt. Både Dansk Automat Brancheforening og Dansk Erhverv havde forsøgt, men da udkastet til bekendtgørelsen kom, kunne organisationerne imidlertid blot konstatere, at det var gået med ændringsforslagene som med DAB's indlæg i forbindelse med den nye spillelovgivning: Myndighederne havde vendt det døve øre til. Dansk Erhverv og DAB var ikke blevet imødekommet på et eneste punkt.

Spilleindsats på én kr. - gevinstmaksimum på 600 kr.

I Dansk Erhvervs høringsvar til Spillemyndigheden beder man om, at maksimumindsatsen bliver pristalsreguleret til 2010-niveau. Det vil sige, at indsatsen bliver én kr.

"Formålet er dels at bevare automatspillenes konkurrencedygtighed over for nye typer spil, dels at sikre grundlaget for en fortsat produktudvikling på området," skriver Dansk Erhverv.

Maksimumgevinsten foreslås hævet



Husker du, da Elkjær brændte det afgørende straffe mod Spanien? Det var på den tid - midt i 80'erne - at spilleautomatsatserne sidst blev reguleret.

til 600 kr. med samme begrundelser.

Over for disse beskedne forhøjelser står det fuldstændig uregulerede marked for internetbaserede spil, som ser ud til også at øge antallet af ludomanitilfælde.

Over halvdelen af "problemspillere" har i en undersøgelse fra Center for Ludomani sagt, at internettet får dem til at spille for større beløb end tidligere, og at det almindelig beløb pr. spil på internettet er 100 kr.

Dansk Erhverv konkluderer på den baggrund, at pristalsreguleringen af spilleautomaters indsats- og gevinstmaksimum først og fremmest vil påvirke fordelingen af spilleomsætningen mellem forskellige spilleområder, uden at det medfører en øget ludomani på spilleautomatområdet.

Kvartalsvis opkrævning af gebyr

Dansk Erhverv slår også endnu en gang til lyd for, at det årlige gebyr på 750 kr. pr. spilleautomat opkræves kvartalsvis - i stedet for som nu i ja-

nuar for hele kalenderåret.

"Forslaget vil give både en administrativ og økonomisk lettelse. Automatopstillere, som i løbet af året afhænder en spilleautomat, kan i øjeblikket ikke få refunderet den del af gebyret, der vedrører perioden efter afhændelsesdatoen. Ved kvartalsvis afregning af gebyret vil automatbranchens tab dermed blive begrænset," skriver Dansk Erhverv.

Det tilføjes, at den kvartalsvise opkrævning også er at foretrække i forbindelse med ejerskifte. Som det er nu, udløser et salg nyt gebyr, selv om der ikke sker ændringer af automaten, og Spillemyndigheden ikke har noget arbejde med den. Derfor anbefaler Dansk Erhverv, at gebyret følger automaten og ikke tilladelsesindehaveren.

Men alle argumenter preller af på Skatteministeriet som vand på en gås. En ny bekendtgørelse, hvor der kun er flyttet et par kommaer, ligger nu til godkendelse i EU.



Natteravne med bolcher og kondomer i lommerne

“De unge kender os. De er trygge ved os, og så ved de, hvad vi har i lommerne,” siger Jens Peter Jørgensen, Tørring.

Han er formand for cirka 65 medlemmer af Natteravnens lokalforening i Hedensted Vest. Gennem otte år er han gået gennem nattelivet i

sine gule jakke og med to medlemmer ved sin side. Unge - med få eller flere promiller i blodet - har fået en snak og er blevet hjulpet til at komme hjem. Men først og fremmest har Natteravnene formået at skabe større tryghed - både i Tørring

Fortsættes næste side

“Ingen ændringer under klagesag”

DAB's medlemmer kan godt kigge i vejviseren efter forbedrede vilkår, så længe EU sagen om den nye spillelovgivning kører. Det slår skatteminister Peter Christensen fast i et svar til DAB's afgående direktør Gunnar Sørensen.

Gunnar havde mindet Peter Christensen om, at hans forgænger havde lovet af se på ændringer i indsats- og gevinstmaksimum. Hertil svarer Peter Christensen:

“Som bekendt er der på initiativ af DAB og Royal Casino rejst statsstøttesag mod den nye spillelovgivning. Den dermed skabte usikkerhed betyder, at der - i hvert fald så længe sagen verserer - ikke bliver tale om at ændre reglerne”.



“Uden tilskuddet fra automatudlodning ved jeg ikke, hvor vi skulle få pengene fra,” siger Jens Peter Jørgensen, der er lokalformand for Natteravnene i Hedensted Vest.



Natteravnene er altid parate til at give et ungt menneske en hjælpende hånd.

By, ved byfester i de omkringliggende landsbyer og ved Jelling Festivalen, som også er en årligt tilbagevendende begivenhed for de venlige mennesker i de gule jakker.

"Når vi går gennem hovedgaden er der ikke den samme larm som ellers, og de unge kommer altid hen til os og snakker" siger Jens Peter Jørgensen.

Han slår fast, at Natteravnene ikke er et vagtværn. De blander sig heller ikke i slagsmål eller stopper en, som er ved at tage stoffer.

"Men vi går hen til dem og siger, at det er dumt, det de foretager sig," siger Jens Peter Jørgensen.

Natteravnene er ansvarlige voksne med socialt overskud. De udviser omsorg ved at tale med børn og unge, og de opfører sig som rollemodeller.

I hold på tre, hvor begge køn er repræsenteret, går de fra 22-23 om aftenen til klokken 04.00 om morgenen.

Jens Peter Jørgensen har netop haft årets tjans på Jelling Festivalen, som Hedensted Vest er fast leverandør af Natteravnene til.

"Seks hold dækkede hele festivalen, og jeg tror, vi uddelte flere tusinde kondomer," fortæller Jens Peter Jørgensen.

Med så stort træk på kondomkon-

toen er der behov for finansiel støtte, og den får Natteravnene Hedensted Vest af Ruth og Svend Erik Pedersen fra Tørring Døgnkiosk. I samarbejde med 3 Bar Midtjysk drives spillehallen i kiosken, som udlodder cirka 8.000 kr. om året til Natteravnene.

"Hvis ikke vi fik disse penge, ved jeg ikke, hvor de skulle komme fra. Vi får ganske vist lidt fra kommunen, men det er langt fra nok," siger Jens Peter Jørgensen.

Svend Erik Pedersen er glad for at kunne støtte:

"Vi har selv børn, der går i byen, og det giver tryghed at vide, at Natteravnene er ude," siger Svend Erik Pedersen.

Interesse for at være med

Da der blev indkaldt til stiftende generalforsamling i lokalforeningen for otte år siden, mødte henvendte 100 op - og her otte år efter er interessen stadig stor.

"Medlemstallet ligger meget konstant mellem 65 og 70. Det er både unge og gamle, som synes, det er sjovt at gå," siger Jens Peter Jørgensen.

Der bliver udarbejdet en vagtplan for et halvt år ad gangen. Men der plejer ikke at være problemer, hvis man får andre planer. Så bytter man

bare.

Men er der overhovedet behov for Natteravnene på landet?

Svaret på det spørgsmål er Jens Peter Jørgensen ikke i tvivl om, for han og de øvrige har mange gange gjort en forskel.

"Blandt andet om fredagen, når det lokale diskotek har "ung fest", er der mange helt unge i byen. De har fået en del at drikke og kan godt have behov for hjælp," fortæller Jens Peter Jørgensen.

Natteravnene tilbyder ofte at ringe til forældrene og bede dem komme og hente deres barn.

"Forældrene bliver altid glade og kommer med det samme. Jeg har aldrig oplevet, at de bliver sure på os."

Engang var det ved at gå helt galt, da en pige på gymnasiet havde fået så rigeligt at drikke.

"Hun hyperventilerede, men vi kunne ikke få ambulancen til at komme. Så måtte vi selv tage affære og sørge for, at hun kom hjem."

Natteravnene selv holder ingen fester, så det lille klubhus benyttes alene af nattens hold, som starter med en kop kaffe. Jens Peter Jørgensen har dog allerede nu planer om en 10-års jubilæumsfest om to år.

"Det kunne godt blive en grillaften..."

Tyvenes frækhed kender nærmest ingen grænser

Nøglen til vekselautomaten lå i en aflåst skuffe bag en glasdør. Der var andre spillere i spillehallen, og ekspedienten holdt godt øje med de fem arabisktalende mænd, som kom ind i butikken ad to omgange. Alligevel lykkedes det tyvene at lænse vekselautomaten for 25.000 kr. og endda lægge nøglen på plads igen i skuffen.

Det lyder som noget, Egon Olsen kunne have udtænkt. Men det er en virkelig historie fra Tornbjerg Nærbutik i Odenses sydøstlige bydel, og den viser, hvor frække automattyve kan være.

Per Petersen, der ejer butikken sammen med Kim Mains, fortæller, at tyvene havde afluret, hvor nøglen til vekselautomaten lå.

”På et tidspunkt går en af tyvene ned bagest i butikken og smadrer en glasflaske med vilje. Ekspedienten skønner, at der skal tørres op med det samme, for det er sommer, og børn kommer på bare fødder i butikken. Men i det ene minut, han er op taget, får tyvene hentet nøglen til vekselautomaten op af skuffen.”

Da ekspedienten kommer tilbage, stiller nogle af tyvene sig op og dækker for udsynet til vekselautomaten, ligesom de sørger for, at to andre spillere i spillehallen ikke ser noget.

”De åbner automaten, tager cirka 25.000 kr., og bagefter spiller de et par timer. Da de går, har ekspedienten skuffen åben igen, og den ene af tyvene siger, ”vi skylder vist en 20’er”. Så smider han en 20’er - og nøglen - ned i skuffen. Ekspedienten ser ikke nøglen og bliver i det hele taget først opmærksom på, at der er noget galt, da han senere åbner den tomme automat,” fortæller Per.

Overvågningskameraerne har imidlertid ”haft øjnene med sig”. Hele forløbet er filmet, og politiet finder ret hurtigt frem til banden.

Nu skal sagen for retten, og Per og Kim skal forsøge at få pengene igen.

Forsikringen dækker nemlig ikke, da der er tale om et tricktyveri.

”Vi kan undgå 60 procent af tyverierne”

Tyveriet i Odense er blot et af de mange, som hærger branchen, og der bliver flere og flere af dem, lyder det samstemmende fra både opstillere, kiosker og andre spillesteder.

Hos Elite Gaming oplevede man for blot et par år siden, at der gik to eller tre måneder mellem hvert tyveri. Nu er der to pr. måned. Andre opstillingsfirmaer, blandt andre OK Automater i Nørresundby, oplever et om måneden.

Stigningen får nu driftschefen hos Elite Gaming, Kasper Gramstrup Olesen, til at reagere.

”Jeg mener, at vi kan undgå 60 procent af tyverierne ved at være mere opmærksomme,” siger Kasper Gramstrup Olesen.

Han har derfor skrevet nogle forholdsregler ned, som er sendt ud til spillestederne:

- Vær opmærksom på, hvem der kommer ind i spillehallen. Kommer der en flok ind, bør det ”tænde en alarmlampe”.
- Vekselautomaten bør være opsat så tæt på det betjenende personale som muligt.
- Undgå at noget dækker for maskinerne. Man skal kunne se dem alle.
- Sørg for, at tv overvågningen dækker alt. Montér eventuelt nogle spejle.
- Hold øje med overvågningen og rundér i spillehallen.
- Hvis nogen virker mistænkelige, så tag et print af overvågningen og gør kolleger opmærksomme på dem.

- Udskift gamle PIR alarmsensorer. De kan nemt sættes ud af spillet.

”Det er umiddelbart meget enkle regler, som alle burde kunne opfylde, men desværre ser man i vores branche mange, der ikke reagerer, før skaden er sket. Man skal ikke regne med ”at det kun sker for naboen”. Prøv ved hjælp at ovenstående at komme et skridt foran,” siger direktør Gunnar Sørensen, DAB.



Tyve på taget

Fantasia kender ingen grænser, når det gælder om at lænse en spillehal for penge.

I to fuldstændig ens tilfælde i Vejle sprøjtede tyve lak på PIR sensorerne til tyverialarmen i spillehallernes åbningstid og satte dem dermed ud af spil.

Et par dage efter brød de ind gennem hallernes tage og forsynede sig.

At det overhovedet kunne lade sig gøre, skyldes formentlig måden, alarmerne var installeret på, som også medførte, at forsikringsselskaberne var fritaget for erstatning.

Opstiller Erling Bøg opfordrer på baggrund af sagerne fra Vejle til, at man undersøger, om alarmsystemet virker efter hensigten og opfylder kravene.

SÆT KRYDS i kalenderen og deltag i DAB's GENERALFORSAMLING fredag den 25. og lørdag den 26. november på HOTEL KOLDINGFJORD

Runde dage:

75 år Erik Rasmussen	ERNI Automater, Løgumkloster	5. januar 2012
70 år Thorkild Pedersen Villy Christensen	TH Automater, Greve Strand passivt medlem, Herning	8. oktober 2011 7. december 2011
65 år Egon Sørensen Hans Jensen	Trekantens Automater, Egtved Grega Automatservice, Skjern	22. august 2011 23. november 2011
60 år Lars Gunnar Persson	Cherry A/S, Solna, Sverige	23. december 2011
50 år Stig Falck Knud Schou Pedersen	Falcks Automatudlejning, Køge Løgstrup Automatservice, Løgstrup	28. december 2011 15. december 2011
40 år Lars Theilhof Heino Strauss	Teilhof Automatudlejning, Korsør Automatselskabet ApS, Roskilde	27. september 2011 10. oktober 2011

Vidste du...

at DAB startede i 1957 for at skabe et talerør over for myndighederne?

at DAB's formål er at værne om og varetage medlemmernes erhvervsinteresser, der knytter sig til spil på gevinstgivende spilleautomater, morskabsautomater og andre automater til mønter?

at DAB også har til formål at arbejde for udvikling af erhvervet, og at fremme medlemmernes konkurrencevilkår og indtjening?

Månedens "Jack"



AUTOMATOPSTILLEREN REPARERER MASKINEN PÅ SPILLESTEDET

Hvis en spilleautomat går i stykker, er der ingen grund til bekymring. Automatopstilleren rykker ud og reparerer den på stedet. Så er spillestedet hurtigt oppe at køre igen og mister meget lidt i indtægt. Når automatopstilleren går, kan indehaveren af spillestedet lade pungen blive i lommen. Reparationen udføres som led i samarbejdet.